

СУ “Д-Р ПЕТЪР БЕРОН” – ГР. БОЛЯРОВО, ОБЛ. ЯМБОЛ

ул.” Васил Левски” № 8^а тел. 04741 60-96

Утвърдил: .....
/Дора Карагъзова/
Директор на СУ“Д-р Петър Берон”-гр.Болярово

**ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТТА НА КООРДИНАЦИОННИЯ СЪВЕТ
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕХАНИЗМА ЗА
ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ
НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ
МЕЖДУ ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В УЧИЛИЩЕ
през учебната 2024/2025 година**

въведен със заповед на Министъра на МОМН РД 09-611/18.05.2012г.

Комисията е утвърдена със Заповед № 646 /02.09.2024 г. на директора на СУ „Д-р Петър Берон“ – гр.Болярово и дейността и се основава на приетите училищни планове и програми.

Приети на заседание на Педагогически съвет – Протокол № ..../..../. ....09.2024 г.

Председател: Любослав Ценов ;

Членове:

1. Милена Манолова
2. София Минева
3. Мария Тодорова
4. Митко Николов –XII клас

I. Предмет

Проучване и подпомагане психичното развитие и здраве на децата и юношите в системата на средното образование, чрез превентивни мерки и сътрудничество по прилагането на механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.

Единният механизъм за противодействие на тормоза е разработен от Министерството на образованието и науката с участието на МТСП, АСП, ДАЗД, МВР, ЦКБППМН и неправителствените организации – НМД, фондация „Стъпки за невидимите деца в Българи,” фондация „Асоциация Анимус”, Дружеството на психолозите в България и УНИЦЕФ.

II. Цел

Разработване и прилагане на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

III. Задачи:

1. Разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище.
2. Разработване на защитна мрежа за интервенция при случаи на тормоз в училище.

IV. Общи положения

- Във всяко училище се създава координационен съвет с ясни функции и делегирани отговорности, който да отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с тормоза. Съветът да се ръководи задължително от определено със заповед на директора лице и да включва училищен психолог или педагогически съветник, учители, ученици и родители.
- Превенцията на тормоза включва комплекс от мерки, които най-общо имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието.
- Комплексът от превантивни мерки трябва да включва всички възможни аспекти и форми на тормоза, ясно да фокусира вниманието върху участието на всички групи и да се планира на три нива - класна стая/паралелка, училище, общност.
- За да се изгради защитната мрежа е необходимо да се поставят ясни граници, изграждане на ценности, правила и процедури, които не допускат прояви на насилие и тормоз във взаимоотношенията в училище
- По-голямата част от ситуацията на тормоз могат да бъдат овладени от учителите, а някои от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест.
- Важно е да не бъдат омаловажавани и първите прояви на влошаване на отношенията между децата и поведение, което е неприемливо. Необходимо е още при най-малките сигнали и съмнения за тормоз да се предприемат стъпки, за да се предотврати ескалация на насилието и да се изпрати ясно послание, че такова поведение няма да бъде толерирано. Вниманието трябва да бъде насочено както към проявите на физически тормоз, така и към неговите социални и психологически форми.

V. Дейности:

A/Дейности на ниво класна стая/паралелка се провеждат съгласно плана за час на класа. Целта е да се създаде пространство, в което се говори отворено за тормоза и се работи за формирането у децата на нагласи и социални умения, недопускане на насилие като например емпатия, толерантност и уважение към различията, решаване на конфликти и др.

1. Организиране на беседи, дискусии, информативни доклади на теми свързани с тормоза и насилието. Основни теми могат да бъдат:

1.1."Какво представлява тормозът, разпознаваме ли го и как можем да докладваме за случаите на тормоз."

1.2."Как се чувстваме, когато видим проява на тормоз и какво правим."

1.3."Кои са основните ценности, правила на поведение, които следва да приемем и как можем да ги прилагаме"

срок: м.11.2024г.- м.05.2025 г.
Отг.: класните ръководители

2. Изготвяне на табло в класната стая с информационни материали свързани с темата.
срок: м. 11. 2024 г.
отг. кл. р -ли

3. Провеждане на родителски срещи с цел набелязване на мероприятия за участие на родителите в училищния живот .
срок: през учебната година
отг.: класни ръководители

4. Изготвяне на правила на класа.
срок: м.11. 2024г.
отг.: класни ръководители

Б/Дейности на ниво училище:

1. Извършване оценка на тормоза в началото и в края на учебната година.

Анкетата се провежда от класните ръководители до 30. X. 2024 г. и до 15.V. 2025 г. Обработва се от Координационен съвет, съответно до 05. XI. 2023 г. и 20. V. 2025 г.

срок: 05.11. 2024г. и 20.05.2025г.
отг.: членове на КС

2. Запознаване на учители, родители и ученици със Заповед №РД 09-611/18. 05.2012г. и с настоящия „Механизъм за противодействие на училищния тормоз” между учениците в Средно училище „Д-р Петър Берон”.
срок : до 15.11.2024г.
отг. Координационен съвет

3. Подобряване на системата от дежурства с оглед обхващане на местата, в които на етапа на оценка е установено, че се извършва тормоз.

срок : Постоянен.
отг.: Директор

4. Осигуряване на реални партньорства с външни на училището служби, организации и специалисти.
срок : до 30 юни 2025г.
отг.: Директор

5. Създаване на училищен координационен съвет за справяне с насилието, който да отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с тормоза.

срок: м.09.2024 г
отг. : Директора

6. Подобряване на системата за съобщаване на случаите на тормоз (въвеждане на нови форми и канали, гарантиране на конфиденциалност)
срок : Постоянен.
отг.: Координационен съвет

7. Провеждане на колективни и индивидуални срещи с цел информиране от класните ръководители „Какво е насилие и тормоз? Как да го разпознаваме?” :

- Сред родители на родителски срещи и в ДЧ-ЧК

- Сред ученици в часа на класа и в ДЧ-ЧК

срок: всеки вторник през
уч.година
отг.: кл. р-ли

8. Включване на експерти, родители и самите ученици в процеса на създаване и реализиране на всички интервенции.

срок :постоянен
отг. : председател на КС

9. Насочване към основни здравни и социални услуги за децата и семействата, попаднали в ситуация на тормоз и насилие в случаите, когато подобен род услуги не могат да бъдат предоставени от самото училище.

срок : постоянен
отг. : Директор

10. Включване в обучения за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти в областта за справяне с училищния тормоз.

срок : постоянен
отг. Директора

В/Дейности с родителско участие:

1. Да се потърси съдействието на родители, които да станат посредници между училището и родителите или други организации и институции.

срок : постоянен.
отг.: кл. ръководители

2. Поддържане на непрекъсната връзка между класните ръководители и родителите за противодействие на проявите на тормоз.

Срок: постоянен .
Отг.:кл.р-ли

3. Взаимодействие и решаване на конфликти между ученици, учители, родители и училищно ръководство.

Срок: постоянен.
Отг.: кл. ръководители

VI. Правила за действие в случаи на тормоз

Настоящите правила имат за цел прилагането на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

I. Задължения на персонала :

1. Училищна комисия
  - Планира, проследява и координира дейностите за справяне с тормоза на ниво училище.
  - Обобщава предложениета на класовете и изготвя общоучилищни ценности, правила и последици.
  - Обсъжда и приема процедурите за докладване, регистриране и проследяване на случаите на тормоз.
  - Прави мотивирани предложения до директора с цел подобряване на работата.
  - Подпомага класните ръководители с материали или консултации със специалисти, съдейства за организиране на периодични обучения на учителите по темата за насилието.

2. Класни ръководители

В началото на годината провеждат занятия в часа на класа, посветени на тормоза и насилието. С помощта на учениците приемат ценности, правила и последици при прояви на насилие. Постерите с приетите ценности, правила и последици се поставят на видно място в класната стая. Запознават учениците с процедурата за съобщаване на случаи на тормоз. Реагират при всеки опит за насилие над ученик в клас, съгласно утвърдените процедури и приетите правила и последици. За всеки инцидент или проява на насилие попълват протокол, който предават на училищното ръководство. Участват в работата на екипа, сформиран по конкретен случай на ученик от класа им.

Провеждат периодично превантивни занятия по проблемите на тормоза, като могат да привличат различни специалисти, напр. от Центъра за превенция на насилието, МКБППМН и др. Информират учениците за Националната телефонна линия за деца 116 111.

Информират родителите за дейностите по механизма, както и за приетите правила и процедури. Съдействат за включването им в дейностите на ниво училище.

3. Учители, които не са класни ръководители

Включват темата за насилието в учебни единици, при които това е възможно. Поощряват и развиват съвместното учене, както и поведение на сътрудничество и взаимопомощ. Познават и използват установената система за информиране и съобщаване за случаи на тормоз над ученици. Познават правилата и последствията на класа, прилагат ги и изискват от учениците да ги прилагат.

4. Дежурни учители

Спазват стриктно утвърдения от директора график за дежурство. Реагират според утвърдените процедури в ситуации на насилие по време на дежурството им. Оказват съдействие на охраната при установени от тях нарушения на ученици и докладват на училищното ръководство, като попълват протокол, отразяващ инцидента.

5. Помощен персонал

Полагат грижи за предотвратяване на насилийски действия в училищните помещения, за които отговарят. Познават основните принципи на действие и ги прилагат – правила, последствия, протокол за реагиране на насилие. Не допускат прояви на насилие и съобщават за тях на класен ръководител, заместник-директор, директор.

VII. Процедура за информиране и съобщаване на случаи.

За ученици – жертва на тормоз се създава горещ телефон. Всеки класен ръководител може да договори с учениците си от класа и да определи други форми и начини за съобщаване на случаи на тормоз в класа.

Всеки учител и служител, наблюдавал ситуация на насилие между деца, е длъжен да информира училищното ръководство чрез попълване на формата за протокол.

VII. Процедури за регистриране, докладване и разглеждане на случаи на насилие и тормоз сред учениците.

Задължение на всеки учител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

1. Всяка ситуация на тормоз трябва да бъде регистрирана и описана в Дневника на училището от учителя, който я е наблюдавал. За целта е утвърден „Протокол за отговор на насилие“ (Приложение №1) Протоколът може да се попълва в електронен вид или на хартиен носител. Той се предава на лице, определено със заповед на директора, който го съхранява. При необходимост от допълнителна работа с дете – жертва на насилие или дете, упражняващо насилие, се изготвя индивидуална работна програма с ясно разписани функции и дейности на екип от психолог, класен ръководител и родител.

2. Действия в случаи на инцидент, който поставя в рисък или уврежда живота и/или здравето на ученик: учителят или служителят действат в следната последователност:

- Извеждат пострадалото дете от опасната зона и оказват докарска помощ;
- При непосредствена опасност за живота на пострадалото дете се обаждат на телефон 112;
- Уведомяват веднага училищното ръководство;
- Уведомяват класния ръководител, който от своя страна уведомява родителите/настойниците на детето;
- Описват ситуацията писмено в протокола за отговор на насилие.

3. Действия при установяване, че дете е жертва на насилие или е в рисък от такова.

Всеки служител на СУ"Д-р Петър Берон", на когото стане известно, че дете в рисък се нуждае от закрила, следва незабавно да уведоми директора на училището, помощник-директора или психолога. След проверка на случая директорът подава сигнал до Отдел „Закрила на детето”.

VIII. Училищна система за насочване към други служби

- Регистриране на ситуации на тормоз
- 1. Създава се регистър на училището за регистриране на случаи на тормоз между учениците.

2. Всяка ситуация на тормоз се регистрира и описва от учителя, който я е наблюдавал, с цел да се проследи развитието на случая във времето и да се планира подходяща интервенция. Регистърът съдържа следните реквизити: „дата”, „участници”, „клас”, „предприети мерки”, „подпис”.

3. Този регистър се съхранява на място, определено със заповед на директора.

4. Класните ръководители следят за вписаните в регистъра случаи и предприемат съответни мерки като взаимодействат с родителите на ученика, с учители и училищен психолог/педагогически съветник.

5. В случаите, при които поведението на детето се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие Координационният съвет предлага на Директора да бъде потърсено съдействие от страна на отдел „Закрила на детето по местоживееще и отдела за „Закрила на детето”, на чиято територия е училището, местните комисии за ПППМН, полицията и всички останали участници в мултидисциплинарен екип по силата на координационния механизъм.

Включване на родителите

1. Във всички случаи е необходимо родителите да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от училището действия за разрешаване на ситуацията;

2. В разговора е важно да се акцентира върху необходимостта родителите да не критикуват другото дете, а да се опитат да погледнат на ситуацията през погледа на другата страна;

3. Родителите трябва да бъдат запознати, че критиките, обидите и неглижирането на другото дете от тяхна страна само ще задълбочат конфликта;

4. От разговора могат да бъдат изведени конкретни договорки кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат;

ПРЕДСЕДАТЕЛ:.....
/ Любослав Ценов /